



IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No2



ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, fevral.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukurimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikrarov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.



MUNDARIJA

TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	40
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
TEMIR YO'L YO'LLARINI TA'MIRLASH KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	46
Allabergenov Sherzod Maksudbayevich	
BANKLARNI TRANSFORMATSIYALASH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASHNING XORIJ TAJRIBASI.....	51
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BUDJET OCHIQLIGINI TA'MINLASH BO'YICHA QONUNCHILIK BAZASINING EVOLYUTSIYASI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI.....	55
Mamanov Alisher Umbarovich	
ENERGETIKA TARMOG'I KORXONALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'LLARI.....	60
Xamdanova Gavxar Absamatovna	
SMART UNIVERSITET MODELINING XALQARO TAJRIBASI VA UNI YANGI O'ZBEKISTON TA'LIM TIZIMIGA MOSLASHTIRISH MASALALARI.....	65
Saloxiddinova Sitora Baxodir qizi	
IJTIMOIIY OBYEKTlarda QURILISH XIZMATLARINI MOLiyALASHTIRISHNING NAZARIY – ASOSIY TAMOIYILLARI.....	68
Gapparov Azim Qayumovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARINING ISHLAB CHIQRISH FAOLIYATIGA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI JORIY ETISH ORQALI RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH.....	72
Zaripov Shoxboz Alijon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA MASOFAVIY BANK XIZMATLARINING IQTISODIY VA IJTIMOIIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	75
Kolmatova Asila Menglimurod qizi	
РОЛЬ GREEN BONDS В МЕЖДУНАРОДНОЙ ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ.....	81
Н.Т. Бекназарова	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK BOSHQARUV VA AUDIT.....	86
Shaymatova Nargiza Ashurovna	
NORASMIY IQTISODIYOTNING MAVJUDLIGINING NAZARIY MASALALARI VA UNI ANIQLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI.....	93
Alimardonov G'ayratjon Nuraliyevich	
DIGITAL TWIN-BASED DECISION SUPPORT FOR COST OPTIMIZATION AND RISK MANAGEMENT IN INFRASTRUCTURE SYSTEMS.....	99
Nelyufar Umarovna Dadabayeva	
PAXTA BO'LAKCHASINING OG'MA TO'RLI YUZA SIRTI BO'YLAB HAVO OQIMI TA'SIRIDAGI HARAKATINING MATEMATIK MODELI.....	108
Karimov Abdusamat	
АДАПТИВНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ К ВНЕШНИМ РИСКАМ И ГЕОЭКОНОМИЧЕСКИМ ТЕНДЕНЦИЯМ.....	115
Бабаджанов Шухрат Атхамович	
“TIBBIYOT BOZORINING UZLUKSIZ RIVOJLANISHI UCHUN MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH YONDASHUVLARI”.....	120
Abdumalikov Shoxjahon Jaloliddin o'g'li	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MEHNAT BOZORI RIVOJLANISHIDAGI ROLI VA BANDLIKKA TA'SIRI.....	124
Egamberdiyev Abdujabbor Xusanovich	



XORAZM VILOYATIDA ETNOGRAFIK TURIZMNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MEXANIZMINING AHAMIYATI	129
Ro'zimatova Shaxlo Baltaboy qizi	
THE FEAR OF MISSING OUT (FOMO) EFFECT IN ADVERTISING AND ITS NEUROPSYCHOLOGICAL IMPACT ON IMPULSE BUYING	134
Negmatov Nodir Nozimovich	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT XIZMATINI TASHKIL ETISHNING ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARI VA TENDENSIYALARI TAHLILI.....	139
Aytiyeva Sevara	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	144
Qurbonov Jasurbek Pozilovich	
YASHIL IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA O'ZBEKISTON UCHUN AHAMIYATI.....	149
Abdullayeva Matluba Nematovna, Nuriddinov Kamoliddin Faxriddin o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	155
Axmedov Sanjar Temur o'g'li	
POPULATION IMPACT ON CONSUMER CULTURE AND NATIONAL ECONOMIC GROWTH.....	160
Rustamov Sherov Oblokulovich	
AVTOTRANSPORT KORXONALARINING IQTISODIY KO'RSATKICHLARI TAHLILI VA ULARNI YAXSHILASHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	164
Laylo Akbarova, Komolov Adxam Dilshod o'g'li	
MODELING THE DIFFUSION OF DIGITAL BANKING ADOPTION IN UZBEKISTAN: EVIDENCE FROM TBC BANK USING THE BASS DIFFUSION MODEL AND A HYBRID REGRESSION APPROACH	169
Feruza Nabieva	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA EKOLOGIK XARAJATLARNI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISH VA BAHOLASH	176
Rabbimov Elbek Abdulloyevich, G'afforov Ilhom Ilyosjonovich, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
O'ZBEKISTONNING YANGI BOZORLARGA CHIQUISHIDA FAOL MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING INTEGRALLASHGAN MODEL.....	183
Baqoyev Sunnatillo Burxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ILMIY-KONSEPTUAL ASOSLANISHI.....	188
Salaydinov Shodiyor Nizom o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISH VA KREDIT RISKINI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	194
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
SANOAT KORXONALARI TUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI	198
Jabborov Elbek Erkin o'g'li	
SOLIQ STAVKALARINI TABAQALASHTIRISHNING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	202
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
MINTAQALAR IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI TAFOVUTLARNI KAMAYTIRISHNI TA'MINLASHDAGI XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	208
Egamov Temur Muzaffarovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLIYAVIY RAG'BATLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	213
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
MINTAQA IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA XIZMATLAR SOHASINING O'RNI VA OBYEKTIV ZARURLIGI.....	217
Achilova Firuza Kurbanovna	
INVESTITSIYALARNI JALB ETISH ORQALI MAXSUS IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	222
Ergashev Olim	



KICHIK BIZNES INNOVATSION FAOLIYATINING RIVOJLANISHIDAGI ASOSIY TENDENSIYALAR	227
Amirov Zubaydulla Toir o'g'li	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA YOSHLAR TADBIRKORLIGINING O'RNI VA AHAMIYATI	233
Isakjanova Saboxat Muhamedovna	
KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDA AKSIYADORLAR HUQUQLARINI HIMOYA QILISH MEXANIZMLARINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	238
Xakimov Uchkun Xamitovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MILLIY MAKROIQTISODIY SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	242
Mardanova Ra'no Isakovna	
XUSUSIY VA DAVLAT SHIFOXONALARI UCHUN RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINI QIYOSIY TAHLIL	246
Yakubov Temur G'anibekovich	
RAQAMLI SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA RESURS SAMARADORLIGI VA IQTISODIY NATIJADORLIK MODEL	250
Ziyodullayev Qahramon	
"MILLIY TURIZM SITUATSION-MONITORING MARKAZI" VA "YASHIL TUROPERATORLAR" FAOLIYATINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI	254
Toshev Akmal Salimovich	
RISK-MENEJMENT VA MOLIYAVIY BARQARORLIK O'ZARO BOG'LIQLIGINING KONSEPTUAL MODELINI SHAKLLANTIRISH TAMOYILLARI	261
Madaminov Bekzod Allayarovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT: BAHOLASH METODOLOGIYASI, DINAMIKASI VA QISQARTIRISH ISTIQBOLLARI (1996 – 2026-YILLAR TAHLILI)	266
Djumanova Rano Fayzullayevna	
OLIY TA'LIM SIFATINI BAHOLASHDA MAJMUALI DIAGNOSTIK MODELNING AMAL QILISH XUSUSIYATLARI	272
Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI	278
Vafiyev Raxim Xalimjonovich	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	282
Nigora Nurmatova	
BANK SEKTORINING INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISHDAGI STRATEGIK O'RNI	287
Abdumavlonov Abdumutal Abdumajid o'g'li	
O'ZBEKISTON KORXONALARIDA UZOQ MUDDATLI MOLIYAVIY INVESTITSIYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	291
Allabergenova Nilufar Shermetovna	
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA TA'MINOTLI YIRIK KREDITLAR ASOSIDA QIMMATLI QOG'OZLAR CHIQRISH ORQALI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI	298
Ahmedov Akbarali Sultonmurodovich	
"MINTAQA SANOATI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI"	306
Abdinazarov Xusan Shaymanovich	
BUDJET TASHKILOTLARI FAOLIYATIDA MAJBURIYATLAR: MAZMUNI, TURLARI VA TARKIBI	309
Jabbarova Charos Aminovna	
ATROF-MUHIT VA EKOLOGIK IQTISODIYOT: TURIZM XIZMATLARI BOZORIDA RESURLARDAN OQILONA FOYDALANISH VA UNING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	316
Alikulov Samar Abdirashidovich	
O'ZBEKISTON TURIZM INDUSTRIYASI RIVOJLANISHIDA FORSAYT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	322
Turdibekov Xasan Ibragimovich	
АНАЛИЗ ДЕБИТОРСКОЙ И КРЕДИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТИ ХОЗЯЙСТВУЮЩЕГО СУБЪЕКТА	329
Камолова Феруза Кахрамоновна	



TASHQI QARZNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI: QARZ BARQARORLIGINI BAHOLASH MODELLARI ASOSIDA O'ZBEKISTON MISOLIDA TAHLIL	333
Oliyoyrova Kumushoy Ahmad qizi, Tashmuxeamedova Yayra Atxamovna	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLARNI TARTIBGA SOLISHNING TAHLILI	339
Kudiyarov Kishibay Ramatullaevich	
KORXONALAR FAOLIYATINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ TAJIRIBASI	343
Iminova Nargizaxon Akramovna	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING TO'LOVGA QOBILIYATLILIGINI BOSHQARISHDA RISKLAR VA RISK-MENEJMENTNING O'RNI	350
Xalikulova Shirin Utkir qizi	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUXGALTERIYA HISOBI VA HISOBOTINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA KAMCHILIKLAR	354
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Xasanboyeva Muyassar Ubaydullayevna	
XUSUSIY KORXONALARDA KADRLAR MENEJMENTI SAMARADORLIGINI OSHIRISH	358
Alimova Dildora Damirovna	
BANK TRANSFORMATSIYASI TUSHUNCHASI VA UNING MENEJMENTDAGI O'RNI	363
Rajabov Oybek Panjievich	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT SANOATIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	367
Eshtemirova Anora Norboy qizi	
BOZOR KONYUNKTURASIGA MOS PIYOZ YETISHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	371
Sadikova Shohida Obidqul qizi	
HUDUDLARDA MAISHIY XIZMATLAR SOHASINI KLASTERLASH VA RESURS SAMARADORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	375
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
XUSUSIY VA KORPORATIV TUZILMALARDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI HAMDA AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISH AMALIYOTI	380
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	
YIRIK VA KICHIK BIZNES O'RTASIDA KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	385
Nasirova Kamola Alimovna	
MOLIYAVIY HISOBOTLARNING QAROR QABUL QILISH JARAYONIDAGI IQTISODIY ROLI	394
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Yahyayeva Ra'no Raximovna	
DIRECTIONS FOR IMPROVING INVESTMENT POLICY IN THE CONDITIONS OF DIGITAL ECONOMY (EXPERIENCE OF UZBEKISTAN)	400
Khatamov Nurbek Achildiyevich, Sharifi Abdul Fatah	
DAVLATNING FISKAL VA MONETAR SIYOSATI UYG'UNLIGINING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH	405
Uralov Shavkat Maxramovich	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA BIZNES JARAYONLARINI AVTOMATLASHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	410
Yusubov Muzaffar Alimbayevich	
BANKLARDA RAQAMLASHTIRISH JARAYONINING MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASIGA TA'SIRI	414
Ro'ziboyev Shuxrat Komilovich	
BOJ-TARIF SIYOSATI METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ILMIY-AMALIY YO'NALISHLAR	418
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISHDA BOSHQARUV KADRLARINING KOMPETENSIYASI	424
Mahsutaliyev Abdusalom Hasanovich	



ZIYORAT TURIZMIDA DESTINATSIYA VA GEOAXBOROT TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	433
Qosimov Jahongir Ro'ziboyevich, Suyunova Nilufar	
YEVROPA DAVLATLARIDAGI KORXONALARDA MOLIVAVIY REJALASHTIRISH AMALIYOTINING TAHLILI VA ULARDAN O'ZBEKISTON MOLIVA TIZIMIDA QO'LLASH MASALALARI	440
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
TASHKILOTNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA LOYIHALARINI BOSHQARISH	446
Xasanov Odilxon Kaxxorovich	
O'ZBEKISTON TURIZM SANOATINING XALQARO RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MARKETING TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH	450
Kobilova Shozoda Timurovna, Isxakova Sarvar Ayubovna	
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LABOR THEORY: EVOLUTION, CHALLENGES AND FUTURE PROSPECTS.....	456
Tukhliyev Bakhodir Adinaevich	
ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССА ПЕРВОГО ПРИМЕНЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ В СИСТЕМЕ УЧЕТА И ОТЧЕТНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	460
Астанов Зафар Муродуллаевич	
TA'LIM MUASSASALARIDA O'QITISH SIFATINI OSHIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR PLATFORMALARINI YARATISH VA ULARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	466
To'xtamisheva Dilrabo Shermonovna	
KICHIK VA O'RTA BIZNESNI YASHIL IQTISODIYOT TAMOIYILLARI ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI	472
Norboyev Sarvar Azodovich	
MINTAQAVIY RIVOJLANISHDA INVESTITSİYALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	476
Xatamova Manzura Ochilidievna, Safarov Botir Isaq o'g'li	
MAXSUS IQTISODIY ZONALARDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	482
To'rayeva Nafisa Odiljonovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISHNING PUL MUOMALASI BARQARORLIGIGA TA'SIRINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	487
Xazratkulov O'ktamjon Xikmatullayevich	
O'ZBEKISTONDA TAKSI XIZMATLARI BOZORIDA INSTITUSIONAL ISLOHOTLARNING IQTISODIY AHAMIYATI	491
Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o'g'li	
EKOLOGIK TANGLIK SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA YERLARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	497
Kudiyarov Aybek Alisherovich	
BANK LIKVIDLIGINI BOSHQARISHDA ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLAR	502
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO'YICHA SANOAT ISHLAB CHIQRISH TARKIBIY O'ZGARISHLARNI BAHOLASH.....	509
Almardanova Farzona Tulkin qizi, Kasimov Azamat Abdurkarimovich	
QUYI AMUDARYO IQTISODIY MINTAQASI CHEGARABO'YI HUDUDLARINING TURISTIK IMKONIYATLARI.....	515
Djumabayeva Shaira Xalillayevna	
SURXONDARYO VILOYATIDA ULGURJI SAVDO HAJMI KO'RSATKICHLARINI ARIMA MODEL YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH.....	522
Turotova Sohiba Djumanazarovna	
MINTAQADA INNOVATSION USULDA BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	531
Davranov Odil Jumanazarovich	



ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI VA MAHSULOT TANNARXINING BOSHQARUV TAHLILINI AMALGA OSHIRISH USULLARI	538
Xamidova S.Ya.	
STRATEGIES FOR INCREASING COMPETITIVENESS IN DEVELOPING EXPORT ACTIVITIES IN SMALL ENTERPRISES.....	544
Nasridinova Shokhida Taufikovna	
SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISHDA ILMIY-NAZARIY QARASHLAR	551
To'g'onov Ibroximxo'ja	
XUSUSIY TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY RESURLARINI MUSTAHKAMLASHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI.....	555
Xolmatov Dilmurod Maxmudjonovich	
PENSIYA JAMG'ARMASI DAROMADLARI SHAKLLANISHI MASALALARI.....	562
Sherjonov Doniyor Saparbaevich	
EKSPORT VA VALYUTA OPERATSIYALARINING NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLARI.....	566
Sobirova Xilola Rustam qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA AHOLI JON BOSHIGA CHAKANA SAVDO AYLANMASI HAJMI KO'RSATKICHLARINI ARIMA MODEL YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH.....	571
Qudratova Shahnoza Shuhrat qizi	
XO'JALIK JAMIYATLARIDA BOSHQARUV ORGANLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	579
Valijonov Akmaljon	
XIZMATLAR IQTISODIYOTI VA UNI RIVOJLANISHNING NAZARIY ASOSLARI	584
Abduxoliqova Farangiz Abduxoliq qizi	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT-LOGISTIKA TIZIMI: HOZIRGI HOLATI, MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	588
Kuvandikov Shuxrat Oblokulovich, Abduxalikova Komila Abduxalikovna	
ИНТЕГРАЦИЯ МЕТОДОВ КАЛЬКУЛИРОВАНИЯ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ (АВС) И ЦЕЛЕВОГО КАЛЬКУЛИРОВАНИЯ (ТС) КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	595
Киличева Ф.Б.	
GAZ TARMOQLARINI MODERNIZATSIYA QILISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	601
Xamidov Xayriddin Faxritdinovich	
SOLIQ NAZORATI TIZIMI: IQTISODIY MOHIYATI, SHAKLLARI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	606
Donaboyev Dostonbek Xusan o'g'li	
УПРАВЛЕНИЕ ПРИБЫЛЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ФАКТОР РОСТА ЕГО ФИНАНСОВОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ	610
Агзамов Авазхон Талгатович, Алиева Сусанна Сейрановна	
NOBANK KREDIT TASHKIOTLARINING AKTIV OPERATSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	618
Sardor Karimov Boydulla o'g'li	
INVESTITSION JOZIBADORLIKNING IQTISODIY MOHIYATI VA INVESTITSIYA NAZARIYALARI INTEGRATSIYASI	624
Abdullayeva Nilufar Ruslanovna	
QURILISH KORXONALARINI KORPORATIV QIMMATLI QOG'OZLAR ORQALI MOLIYALASHTIRISHNING ILG'OR XORIJ TAJRIBASI VA UNI QO'LLASH YO'NALISHLARI.....	630
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
OPEN BANKING AS A DRIVER OF FINANCIAL INNOVATION AND INCLUSION IN UZBEKISTAN'S BANKING SECTOR.....	637
Kuvatova Oliya Sheraliyevna, Asadbek Ergashov	
TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY SAMARADORLIGINI BOSHQARISH VOSITALARI	642
Sadikov Q.M.	



BOSHQARUV HISOBIDA NARX SHAKLLANISHINING NAZARIY JIHATLARI (TOVAR BOZORIDA USTUN MAVQEGA EGA XO'JALIK SUBYEKTLARI MISOLIDA).....	646
Xaitmetov Elmurat Sidikmatovich	
ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ЭНЕРГОЁМКОСТИ ВВП НА ОСНОВЕ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИХ МОДЕЛЕЙ.....	652
Муслимова Ф.С., Хашимова Н.А.	
XALQARO LOYIHALARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI INTEGRATSIYA YETUKLIGI MODEL VA SAMARADORLIKNI BAHOLASH METODOLOGIYASI.....	659
Ne'matova Bonura Umid qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA ICHKI AUDITNING MOHIYATI, MAQSADI VA ASOSIY VAZIFALARI.....	664
Mamatqulov Avazbek Axmadaliyevich	
OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARI FAOLIYATIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV ASOSIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH.....	674
Xusanova Gavhar	
MAHALLIY SHAROITDA SUV TEJOVCHI TEXNOLOGIYALARNI KO'P MEZONLI BAHOLASHNING IQTISODIY YO'NALTIRILGAN GIBRID MODEL VA UNING AMALIY QO'LLANILISHI.....	679
Mirzayeva Shaxnoza Mamat qizi	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUDJETDAN TASHQARI MABLAG'LARNING NAZORATINI TASHKIL QILISH.....	688
Dadaboyev Tulqinjon Yusupjonovich, Dadaboyev Abdurahmon Ne'matjon o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING IQTISODIY OMILLARI VA ZAMONAVIY AHAMIYATI.....	693
Yusubov Inomjon Ikrom o'g'li	
MOLIYAVIY RESURLARNI BOSHQARISHNING NAZARIY-METODOLOGIK VA AMALIY JIHATLARI.....	699
Narzulloyev Behruz Baxtiyor o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA RAQAMLI BANK XIZMATLARI AMALIYOTI TAHLILI.....	702
Kazakbayev S.B.	
BOG'DORCHILIK TARMOG'NI RIVOJLANTIRISHDA SUV TEJAMKOR TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	705
Sattorov Orifjon Boymurodovich	
MHXS ASOSIDA SUG'URTA KOMPANIYALARINING BUGALTERIYA HISOB VA MOLIYAVIY TAHLILINI TAKOMILLASHTIRISH STRATEGIYALARI.....	709
Alimov Baxodir Batirovich	
QISHLOQ XO'JALIGINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA DAVLATNING IMTIYOZLI MOLIYALASHTIRISH MYEXANIZMLARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	718
Xolmatov Sanjarbek Xojimamatovich	
MAHALLA TIZIMIDA INSON KAPITALIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA INKLYUZIV IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASH YO'NALISHLARI.....	724
Berkinov Bozorboy Berkinovich	
XALQARO TURIZM BOZORIDA MICE TURIZMINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH JARAYONLARINING NAZARIY ASOSLARI.....	728
Fayyoza Xalimova Nafasovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA MIJOZLARGA YO'NALTIRILGAN BIZNES JARAYONLARINI TRANSFORMATSIYA QILISH AMALIYOTI.....	733
Azimov Asrorjon Muzaffarjonovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA BANDLIKNI LEGALLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI.....	737
Xalimbetov Farxad Bagibekovich	
TIJORAT BANKLARINING BIZNES EKOTIZIMI MUAMMO VA YECHIMLAR.....	742
Shoymardonov Orziqul Jo'ra o'g'li	



QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI YALPI HUDUDIY MAHSULOT XAJMIGA ASOSIY KAPITALGA KIRITILGAN INVESTISIYALARNING TA'SIRI	749
Sultanov Anvar Abdullaevich	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA QURILISH SANOATINING IQTISODIY HOLATI.....	754
Axmedova Sanobar Ikrom qizi, Davlatov Ahmadjon Anvarbek o'g'li	
DAVLAT XUSUSIY SHERIKCHILIK LOYIHALARIDA VUJUDGA KELADIGAN RISKLARGA QARSHI UZOQ MUDDATLI IQTISODIY STRATEGIYALAR	760
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
MODERN MODELS OF SALES LOGISTICS IN THE SERVICE SECTOR: MARKETING ASPECT AND AREAS FOR IMPROVEMENT	764
Mamatkulova Shoirra Djalolovna	
РОЛЬ ПЛАНИРОВАНИЯ И ПРОГНОЗИРОВАНИЯ В СИСТЕМЕ ОРГАНИЗАЦИИ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА.....	769
Ахмедова Азиза Тохировна, Зайналов Ж.Р.	
ВЫСШАЯ МАТЕМАТИКА КАК ОСНОВА ФИНАНСОВОГО МОДЕЛИРОВАНИЯ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВЕ.....	774
Айматова Фариди Хуразовна	
XORIJIY MOLIVAVIY RESURLAR VA ULARNING IQTISODIY O'SISH SIFATINI TA'MINLASHDAGI O'RNII	778
Xomidova Kamola G'olib qizi	
SUG'URTA TASHKILOTLARIDA TO'LOV QOBILIYATINI OSHIRISHGA QARATILGAN ICHKI BOSHQARUV INSTRUMENTLARINI TAKOMILLASHTIRISH	783
Xattabov Murodulla Batirovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING MINTAQALAR BARQAROR RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	788
Hakimova Nozimaxon Sobirjon qizi	
O'ZBEKISTON QURILISH KORXONALARIDA KORPORATIV-IJTIMOIIY MAS'ULIYAT HOLATI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	795
Murotkosimov Shoxrux Abdusalimovich	
ТЕНДЕНЦИИ ИЗМЕНЕНИЯ ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА УЗБЕКИСТАНА ЗА ПОСЛЕДНИЕ ГОДЫ.....	803
Ишонкулова Феруза Асатовна	
CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH JARAYONIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	808
Sadinov Aziz Ziyadullayevich	
BOJXONA BOSHQARUVIDA RAQAMLASHTIRISHNING XALQARO TAJRIBASI	814
Radjapova Latofat Sardorovna	
MILLIY IQTISODIYOTDA SANOAT KORXONALARI RIVOJLANISHI XUSUSIYATLARI	821
Abdullayeva Madina Kamilovna	
UY-JOY QURILISHI SOHASIGA ESKROU MEXANIZMINI JORIY ETISH ORQALI ULUSHDORLAR MABLAG'LARINI HIMOYA QILISH ISTIQBOLLARI.....	827
Nigmatov Akbarjon Anvarovich	
TASHQI SAVDO BALANSINI MUVOZANATLASHTIRISH	831
Rahimov Eshmurod Normurodovich, Misliddinov Ikromjon Kamoliddin o'g'li	
DON VA UN MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA MARKETING FAOLIYATINI BOSHQARISHNING YEVROPA TAJRIBASI	837
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li	
RAQAMLI SUG'URTA (INSURTECH) EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISH VA O'ZBEKISTONDA MOLIVAVIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	842
Nozimov Eldor Anvarovich	
MAHALLIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH ASOSIDA IMPORT O'RNINI BOSUVCHI MAHSULOTLAR ISHLAB CHIQRISH STRATEGIYASI	847
Sobitova Ra'no Solidjonovna	



XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING XORIJ TAJRIBALARI.....	850
Raxmonov Aziz Iskandarovich	
COST ANALYSIS IN FRUIT AND VEGETABLE PROCESSING PLANTS.....	855
Rahmatullayev Mirjalol Khatam ogli	
OLIY TA'LIM XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH TIJORAT SIRINING O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	861
Butayev Dilshod Eshbekovich	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ОБЛАЧНЫЕ БУХГАЛТЕРСКИЕ СИСТЕМЫ: НАДЁЖНОСТЬ ОТЧЁТНОСТИ И КИБЕРБЕЗОПАСНОСТЬ.....	867
Бозорова Озода Рахимовна	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA BANKLARNING CHAKANA KREDITLASH AMALIYOTI TAHLILI	872
Axmedova Dilrabo Kurbondurdi qizi	
XALQARO STANDARTLARNI AMALGA OSHIRISH JARAYONIDA AUDITORLAR VA KORXONALAR UCHUN AMALIY TAVSIYALAR.....	877
Ibragimov Azizbek Keldibek o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INNOVATSION BANK XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	882
Akbarov Husniddinjon Mo'ysin o'g'li	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY NATIJALAR TAHLILINI TAKOMILLASHTIRISH	888
Omanov Sanjar Qurbonazar o'g'li	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI SOLIQ IMTIYOZLARI ORQALI MOLIYALASHTIRISHNING AMALDAGI HOLATI.....	894
Usmonov Shavkatjon Shukurovich	
АДАПТАЦИЯ ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛОМ В НАЦИОНАЛЬНОЙ СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ	901
Абилов Эльман Худаверди оглы	
QURILISH SOHASIDA KORPORATIV IJTIMOIIY MAS'ULIYAT: XALQARO TAJRIBA VA QIYOSIY TAHLIL.....	906
Murotkosimov Shoxrux Abdisalimovich	
TADBIRKORNING KREDIT, FOIZ, SOLIQ TO'LOVLARI VA ULARNI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI XUSUSIDA.....	914
Hakimov Odil Arziqulovich	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDI IQTISODIYOTNING REAL SEKTORIGA KIRITILGAN INVESTITSIALARNI MOLIYALASHTIRISHNING XUSUSIYATLARI	918
Xoshimov Sobir Murtazayevich	
KORXONALARDA MOLIYAVIY BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI	925
Xalilova Aziza Rustamovna	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQUVCHI KORXONALARDA MARKETING FAOLIYATINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI.....	930
Uzakova Umida Ruziyevna	
INVESTITSIYA JALB QILISHNING HUDUDIIY MEXANIZMLARI VA ULARNING IQTISODIIY MAZMUNI.....	936
Shamsiyeva Ruxsora Nasirovna	
HUDUDLARNING TURISTIK SALOHIIYATINI OSHIRISHDA TURISTIK ZONALARNING AHAMIYATI	940
Umarova Mahliyo Yaxshiboy qizi	
HUDUD OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI SANOATI ISHLAB CHIQUVISH KO'RSATKICHLARI SAMARADORLIGINING EKONOMETRIK VA STATISTIK TAHLILI.....	945
Xursanov Sherzod Ulaboyevich	
YUK TASHUVLARIDA LOGISTIK PROVAYDERLAR FAOLIYATINING NAZARIY-USLUBIIY ASOSLARI	951
Mannapova Feruza Faxriddin qizi	



MAMLAKAT BANKLARI TOMONIDAN ALOQA SOHASINI MOLIYALASHTIRISHDAGI MAVJUD MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	956
Mirzaraximova Aziza Azimdjanoyna	
IQTISODIYOTDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLARNI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI RAQOBATCHILIK MUHITINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	963
Maxmudova Ferangis Raxmatillayevna	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOT TARAQQIYOTINING HOLATI VA USTUVOR MAQSADLI KO'RSATKICHLARI	968
Saidova Madinaxon Hoshimjon qizi	
FERMER XO'JALIKLARINING O'ZBEKISTON AGRAR SEKTORIDAGI O'RNI VA AHAMIYATI.....	973
Islamova Dilnoza Isamidinova	
ZIYORAT TURIZMINING MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	978
Uzaqov Jamshid Norboyevich	
TIJORAT BANKLARINING EMISSION OPERATSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	983
Shaymanov Mexriddin Ibragimovich	
ISLOM MOLIYASIDA MAJBURIYAT VA OMONAT MEXANIZMLARI: RAHN, VADIYA VA HAVALA.....	987
Sadikova Ra'no Abdullaevna	
FIRIBGARLIK BILAN BOG'LIQ AUDITORLIK TEKSHIRUVI RISKLARINI KAMAYTIRISH MASALALARI	991
Sirojiddinov Ikromiddin Qutbiddinovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ И ОЦЕНКА ФИНАНСОВЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ UZAUTO MOTORS.....	996
Шарипов К.А., Зайнутдинова У.Дж.	
XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA BANDLIK BILAN TA'MINLASHGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR VA MUAMMOLAR TADQIQI.....	1005
Mirzayev Qulmamat Djonuzokovich, Saparov Murod Irgashovich	
YO'LOVCHI TASHISH XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI	1010
Alisher Kurambayev	
SUG'URTA XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA TAKAFUL SUG'URTASINING O'RNI VA IMKONIYATLARI.....	1014
Sattorov Ixtiyor Ochilovich, Karimov Shohruh Yo'ldoshali o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION FAOLIYATNI AMALGA OSHIRISHNING JORIY HOLATI TAHLILI.....	1020
Valikulov Sherzod Zaynitdinovich	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA MARKETPLEYSLARNI SHAKLLANTIRISH: INVESTITSIYALAR, XARAJATLAR VA FOYDA.....	1029
Axmedova Dilshoda Xayrulla qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MARKETING SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI.....	1033
Maxmudov Tohirjon Olimjonovich, Muminova Shahlo Madaminjon qizi	
OLIY TA'LIMDA GENDER TENGLIKNING O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	1039
Xaydarova Sayyora	
ANALYZING THE COMPETITIVE ADVANTAGES OF SOUTH KOREA IN GLOBAL MICE TOURISM: HISTORICAL AND CULTURAL DIMENSIONS.....	1043
Ortikova Sabohat, Gulomova Mukhlisa, Ochilova Hilola Farmonovna	
MEHMONXONA BIZNESIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH ORQALI XIZMAT KO'RSATISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	1050
Usmanova Gulida Valiyevna	
ETHICAL ASPECTS OF ECOTOURISM: BALANCING SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND MORAL RESPONSIBILITY.....	1055
Gulbakhor Sattarovna Abdullakhanova	
RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLARDA INVESTITSIYA FAOLLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	1062
Sobirov Abdurasul Abdugafarovich	



KADRLAR BOSHQARUVIDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	1068
Urazov Sadulla Shodiyevich	
TIJORAT BANKLARIDA MOLIYAVIY JINOYATLARNING OLDINI OLISHDA KOMPLAENS-NAZORATNING ROLI.....	1074
Zokirov Ismoiljon Ibroximovich	
AGROSERVIS SOHASINI RIVOJLANTIRISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH YO'LLARI	1078
Pardayev Mamayunus Qarshibayevich, Feruz Nematullayevich Abilov	
KO'MIR UCHUVCHI KULI ASOSIDAGI FLY ASH BETON VA GEOPOLIMER MATERIALLARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH UCHUN IQTISODIY VA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH	1083
Muradov Botir Xayat	
КРЕАТИВНАЯ ЭКОНОМИКА В КОНТЕКСТЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ ПРЕДПОСЫЛКИ В УЗБЕКИСТАНЕ	1091
Рахимова Манзура Хамид кизи	
DUE DILIGENCE IN AUDITING AS A FACTOR ECONOMIC EFFICIENCY IN THE AGRICULTURAL SECTOR.....	1098
Sidikov Dilmurod	
MAJBURIYATLAR HISOBINI MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH.....	1102
Ergasheva Vasila Abdumajitovna	
ИННОВАЦИОННЫЕ МАРКЕТИНГОВЫЕ СТРАТЕГИИ И ПРОЦЕССЫ ЦИФРОВИЗАЦИИ БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ	1106
Рахимова Тамила Баходур кизи	
O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARI MOLIYAVIY NATIJADORLIGINI TA'MINLASH YO'LLARI.....	1113
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNI DAVLAT TOMONIDAN MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASH BORASIDA ILG'OR XORIJIY TAJRIBA VA UNDAN O'ZBEKISTONDA FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	1120
Djurayeva Lola Abdugabbarovna	
HUDUDLARDA AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISHDA DAVLAT BUDJETIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	1125
Egamnazarova Gulnoza Xolmurod qizi	
O'ZBEKISTON ISLOHOTLARI ISTIQBOLIDA BARQAROR RIVOJLANISH KO'RSATKICHLARI HAMDA ESG INDIKATORLARINI JORIY ETISH	1129
Mirzaaxmedova Nodira Asqarali qizi, Tursunxodjayeva Shirin Zafar qizi	
O'ZBEKISTONDA KREDIT VA MOLIYAVIY TIZIMNI MODERNIZATSIYALASH: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR	1135
Omonturdiyev Ortiq Eshboyevich	
O'ZBEKISTON FRANCHAYZING BRENDLARINING XALQARO BOZORLARDA IMIJINI MUSTAHKAMLASHDA ZAMONAVIY BRENDUKLAR YARATISHNING NAZARIY ASOSLARI VA AMALIY YECHIMLARI	1140
Xodjayev Anvar Rasulovich	
MINTAQANING INVESTITSIYA OQIMLARI VA TASHQI IQTISODIY ALOQALARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK TAHLILI	1147
G'oyibnazarov Muhammad Xamidbekovich	
O'ZBEKISTON AGROTADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISH STRATEGIYALARI VA IMKONIYATLARI	1152
No'monov Otabek O'rmonjon o'g'li	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING INVESTITSION FAOLIYATI VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	1157
Xakimov Akbar Anvarovich	



TIJORAT BANKLARI XIZMATLARINI RAQAMLASHTIRISHNING IQTISODIY MOHIYATI VA UNING BANK FAOLIYATI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	1162
Atamuradov Bozorboy Berdimuratovich	
O'ZBEKISTONDA MOLIIYAVIY SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	1168
Sayitbayev Shermirza Datkamirzaevich	
ЭКОНОМЕТРИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ БЮДЖЕТОВ ФТИЗИАТРИЧЕСКИХ УЧРЕЖДЕНИЙ ПРИ ПЕРЕХОДЕ К ОПЛАТЕ ПО КЛИНИКО-ЗАТРАТНЫМ ГРУППАМ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	1173
Эрматов Зоҳид Шавкатович	
SUSTAINABLE TOURISM IN KARAKALPAKSTAN: LINKING CULTURE, COMMUNITIES, AND ECOLOGY.....	1179
Indira Ermekebaeva	
TARIFLASH VA REZERVLAHNING ILMIY-AMALIY MODEL (O'ZBEKISTON SHAROITIGA MOSLASHTIRILGAN).....	1184
Maxmudov Komoliddin Rozmetovich	
XORIY TAJRIBASI ASOSIDA O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	1188
Akmalova Ziyoda Doniyorovna	
ECONOMIC EFFECTS OF GASTRONOMIC TOURISM: AN ANALYSIS OF TOURISTS' FOOD EXPENDITURE PATTERNS.....	1193
Iroda Abdieva G'ayrat kizi	
WAYS OF IMPROVING AGRITOURISM IN UZBEKISTAN	1198
Ruxangiz Mirfayzovna Mavlonova, Istamkhuja Olimovich Davronov	
TA'LIM TIZIMIDA KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHNING DOLZARB MASALALARI.....	1203
Kaxxarov Ulug'bek Xalmatovich	
YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING ISH BILAN BANDLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH METODOLOGIYASI.....	1208
Bobojonov To'liqinbek Maxmud o'g'li	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRISH: MAVJUD MUAMMO VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR.....	1213
Zokirov Fayzullo Maxamatovich	
ЦИФРОВОЙ МАРКЕТИНГ КАК ИНСТРУМЕНТ ПРОДВИЖЕНИЯ БРЕНДА НОВОГО УЗБЕКИСТАНА НА МЕЖДУНАРОДНОМ ТУРИСТИЧЕСКОМ РЫНКЕ.....	1219
Суюнова Камилла Бахромовна, Файзуллаев Аслиддин Сафар угли	
ТЕОРИЯ ПОТРЕБИТЕЛЬСКОГО ВЫБОРА: ОБЗОР КЛАССИЧЕСКИХ ПАРАДИГМ, МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫХ ПОДХОДОВ И СОВРЕМЕННЫХ ВЫЗОВОВ.....	1223
Камилова Наргиза Абдукажоровна	
СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКЕ И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА ИНФЛЯЦИЮ И ЗАНЯТОСТЬ	1227
Камилова Наргиза Абдукажоровна, Асадова Шоҳида Азаматовна	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA TAKOFUL SUG'URTA FONDLARINI SHAKLLANTIRISH.....	1232
Alimov Sherzod Choriyevich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI KREDITLASH MEXANIZMLARINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	1238
Bo'taev O'tkir Eshboevich	
PUL MABLAG'LARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI.....	1242
Xalikov Baxrom Shomurovich	
O'ZBEKISTON SANOATINI RIVOJLANTIRISHDA ENERGIYA TA'SIRINI QISQA VA UZOQ MUDDATLI BAHOLASH SAMARASI	1247
Jabbarov Nurbek Atanazarovich	
IQTISODIYOTDA ENERGIYA TIZIMINING TUTGAN O'RNINI MODELLASHTIRISHDA ARDL MODELINING NAZARIY AHAMIYATI	1252
Kuralbayev Jo'rabek Oybekovich	



DAVLAT TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING XORIJIY TAJRIBALARI	1256
Salamov Islom Tashkazakovich	
МЕХАНИЗМ ОПТИМИЗАЦИИ СТРУКТУРЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА.....	1263
Касимова Наргиза Сабитджановна	
SIRKULAR BIZNES-MODELLARNI MOLIYALASHTIRISH MODELLARI EVOLYUTSIYASI.....	1268
Isamuxamedov Boxodir Baxramovich	
HUDUDIIY MARKETING KONSEPSIYASI ASOSIDA NAVOIY VILOYATINING EKOTURISTIK RESURLARINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	1274
Shodiyev Sanjar Ruzukulovich, Abdurahmonova Shahlo Serali qizi	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH	1281
Sabirov Xamid Qo'ziboyevich	
HUDUDLARNI BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANTIRISHNI TA'MINLASHDA QISHLOQ XO'JALIGI ISHLAB CHIQARISH INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	1285
N.Bekmurodov	
KORXONALAR INVESTITSION VA INNOVATSION FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA MAVJUD MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI.....	1291
Gafurova Umida Fatixovna	
SOLIQ TIZIMIDA SOLIQ RISKINI BAHOLASH USLUBIYOTI	1296
Fayziyev Orifjon Olimovich	
РОЛЬ ОБРАЗОВАНИЯ И ЦИФРОВЫХ НАВЫКОВ В РАЗВИТИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКЕ УЗБЕКИСТАНА.....	1302
Дониерова Фотимабону Алишер кизи	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INVESTITSIYA SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI: O'ZBEKISTON VA RIVOJLANAYOTGAN DAVLATLAR QIYOSIY TAHLILI	1310
Mangliyev Bexzod To'raboy o'g'li	
RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINING TRANSFORMATSIYASI	1315
Ruziyev Baxtiyor Salimboyevich	
MEHNAT MUNOSATLARINI TARTIBGA SOLISHDA RAQAMLI PLATFORMALARINING O'RNI	1321
I.A.Bakiyeva, S.A.Bozorova	
O'ZBEKISTONDA TURISTIK-REKREATIONS INFRATUZILMANING RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI.....	1327
Usmanova Zumrad Islamovna	
"YASHIL" XIZMAT KO'RSATISH MODELINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI IQTISODIY O'SISHNI RAG'BATLANTIRISH: SOLIQ SIYOSATI VA DAVLAT BOSHQARUVI JIHATIDAN TAHLIL.....	1333
Haqnazarova Yulduz Juraqulovna	
ТРАНСПОРТНАЯ ДОСТУПНОСТЬ В КАРАКАЛПАКСТАНЕ: ПРОСТРАНСТВЕННЫЙ АНАЛИЗ И СРАВНИТЕЛЬНАЯ ОЦЕНКА РАЙОНОВ	1339
Кеунимжаев Мухамедали Куанышбаевич	
TRANSPORT INFRATUZILMASI RIVOJLANISHINING HUDUDLARARO IQTISODIY TENGSIZLIKNI KAMAYTIRISHDAGI ROLI: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY YONDASHUVLAR	1344
Narziyev Umidjon Baxrillayevich	
XUFYONA IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHNING ILMIY TADQIQOTLARDAGI TALQININING ILMIY TAHLILI.....	1350
Ro'ziqulov Shunqor Tohir o'g'li	
BANKLARNING QO'SHILISH VA QO'SHIB OLIH OPERATSIYALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA TA'SIRI	1356
Azlarova Aziza Axrarovna, Sattorova Nasiba G'anijon qizi	
RAQAMLASHTIRISH ORQALI BARQAROR IQTISODIY O'SISH VA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH ISTIQBOLLARI	1361
Umurzak Ablakulovich Radjabov	



ISHLAB CHIQARADIGAN SANOATNING IQTISODIYOTDAGI TUTGAN O'RNI, AHAMIYATI VA UNING TASNIFLANISHI	1366
Mallaboyev Anvarjon Sotvoldiyevich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA SUVDAN FOYDALANISH VA SUV ISTE'MOLI TARTIBINI AMALGA OSHIRISH.....	1374
Matkarimov Mansur Maksudovich	
DEVELOPMENT OF HERITAGE-BASED EXCURSION ACTIVITIES IN THE BUKHARA REGION	1379
Murodjonov Bahrombek Gulomaliyevich, Istamkhuj Olimovich Davronov, Radjabov Odil Olimovich	
TRANSPORT TURLARI FAOLIYATINI BIRLASHTIRISH ORQALI XIZMAT KO'RSATISH SIFATINI OSHIRISH.....	1385
Giyosidinov Boburbek Baxtiyor o'g'li	
TEMIR YO'L TRANSPORTI RIVOJLANISHIGA HISSA QO'SHGAN OLIMLARNING ILMIY QARASHLARI VA ULARNING ZAMONAVIY XIZMATLAR SIFATINI OSHIRISHDAGI AHAMIYATI.....	1388
Usmonov Shermuhammad Xaydar o'g'li	
JISMONIY SHAXSLARDAN OLINADIGAN YER SOLIG'I MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	1391
Ramazonov Shamil Ulug'bek o'g'li	
IJTIMOIIY TADBIRKORLIK TUSHUNCHASI, MOHIYATI VA AHAMIYATI	1396
Muxsiddinov Mansurjon Maxmudjon o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGIGA MO'ljALLANGAN YERLARNI BOSHQA YER TOIFALARIGA O'TKAZISHNING MIQDORIY VA SIFAT O'ZGARISHLARI	1400
Safayev Sanjarbek Zafarbek o'g'li	
МЕТОДЫ УПРАВЛЕНИЯ ЛИКВИДНОСТЬЮ И ДЕНЕЖНОЙ МАССОЙ В ЭКОНОМИКЕ УЗБЕКИСТАНА	1405
Холмуродов Жавохир Бахтияр ўғли	
NOGIRONLIGI BO'LGAN SHAXSLAR MEHNAT BOZORINING O'ZIGA XOS SEGMENTI SIFATIDA	1410
Sevunov Turg'unbek Radjabovich	
SURXONDARYO VILOYATIDAGI "ZARCHOB" GESNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	1414
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna, Ollanazarov Boburjon Alisher o'g'li	
ТРАНСФОРМАЦИЯ СЕРВИСНОГО СЕКТОРА УЗБЕКИСТАНА	1418
С.А. Исхакова	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA MA'SULIYATLI ISTE'MOLNING EKONOMETRIK TAHLILI.....	1424
Rashitova Nilufar Xatambayevna	
TO'QIMACHILIK KORXONALARINING EKSPORT VA ICHKI B2B BOZORIDAGI O'RNI.....	1433
Sapayeva Nilufar Qadamboyevna	
AGROSANOAT KLASSTERLARINI SHAKLLANTIRISH VA BOSHQARISH MODELLARI	1441
Yusupova Feruza Yo'ldosheva	
MINTAQADA ENERGIYA TA'MINOTI TIZIMLARINI OPTIMALLASHTIRISHNING ZAMONAVIY MODELLARI	1449
Masharipov Aziz Axmadjanovich	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH ASOSIDA INVESTITSIYA SALOHİYATINI OSHIRISH	1458
Tillayeva Barno Ramizitdinovna	
TO'G'RI SOLIQLARNING XORIJIY TAJRIBASINI QIYOSIY TAHLILI.....	1463
Ergashov Jamshid Ashurovich	
DAVLAT BUDJETIDAN "YASHIL MAKON" UMUMMILLIY LOYIHASINI AMALGA OSHIRISH UCHUN AJRATILADIGAN MABLAG'LARDAN SAMARALI FOYDALANISH MASALALARI	1471
Umarov Umid Panjiyevich	
XIZMATLAR SOHASIDA INVESTITSION RESURLARNI INNOVATSIYALARGA YO'NALTIRISH MEKANIZMLARI	1476
Ashurova Maftuna Ortiq qizi	
NOBANK KREDIT TASHKIOTLARI LIKVIDLIGINI TA'MINLASHNING DOLZARB MASALALARI.....	1483
Uluxxo'jayeva Umida Abdullayevna	



OLIY TA'LIM MUASSASALARI REYTING TIZIMI: XALQARO TAJRIBA VA MILLIY BOSHQARUV AMALIYOTI	1488
Xudoyqulov Husen Ahadovich	
SOLIQLAR BUDJET DAROMADLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH OMILI	1495
P.SH.Usmonov	
PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARIDA MOLIYAVIY BOSHQARUV VA INVESTITSIYA JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH	1499
B.Q. Madartov	
SUG'URTA SOHASIDA RAQAMLASHTIRISH CHORALARINING JORIY ETILISHI VA ERISHILADIGAN NATIJALAR TAHLILI.....	1502
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
TOVARLAR VA XIZMATLARNI TABAQALASHTIRISH STRATEGIYASINING XUSUSIYATLARI	1507
Sodiqov Miraxror Abbos o'g'li	
DETERMINANTS OF FINANCIAL MARKET PARTICIPANT EFFICIENCY IN AN INNOVATION-DRIVEN ECONOMY.....	1512
Khotamkulova Madina	
EFFICIENCY OF IMPROVING THE IT SERVICES EXPORT	1517
Uzakov Ortik Shaymardanovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ENERGETIKA SOHASIDA OLIB BORILAYOTGAN ISLOHOTLAR.....	1522
Saidov Mash'al Samadovich	
SANOAT TARMOQLARIDA INVESTITSIYA FAOLLIGINI OSHIRISH VA UNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI.....	1530
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
INVESTITION JOZIBADORLIKNI OSHIRISH ORQALI MINTAQALARDA BARQAROR IQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASH MEXANIZMLARI.....	1537
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	1542
Karimov Islombek Bekpo'lat o'g'li	
"YASHIL IQTISODIYOT" DOIRASIDA INVESTITSIYA SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI MINTAQALAR IJTIMOYIY RIVOJLANISHINI QO'LLAB-QUVVATLASH	1546
Qobilov Anvar Eshpo'lotovich	
JAHON IQTISODIYOTI RIVOJLANISHIDA XALQARO MOLIYANING AHAMIYATI VA UNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI.....	1552
Muxammedova Zarina Murodovna	
ОСОБЕННОСТИ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫХ КОРРЕКТИРОВОК В СТРАНАХ ПЕРЕХОДНОЙ ЭКОНОМИКИ	1556
Qian Xuanhong, Наров Улугбек Ирискулович	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TRANSPORT XIZMATLARI RAQOBATDOSHIGINI TA'MINLASHNING TUSHUNCHAVIY VA METODOLOGIK ASOSLARI.....	1562
Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
ЦИФРОВЫЕ ПЛАТФОРМЫ КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В КАРАКАЛПАКСТАНЕ	1568
Бабаназарова Гульзар Зиуатдиновна	
MEHNAT UNUMDORLIGI, ISHLAB CHIQRISH VA BANDLIK INTEGRATSIYASI: IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI	1573
Muxammedov Murod Muxamedovich	
BUXORO VILOYATIDA INNOVATION FAOLIYAT DINAMIKASI VA UNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI (2020-2024-YILLAR TAHLILI).....	1577
Tursunova Nazokat Tolibjonovna	
O'ZBEKISTONDA EKOLOGIK MUAMMOLARNING IJTIMOYIY-IQTISODIY OQIBATLARI KELIB CHIQISHI.....	1582
Sadullayev Rasulbek Palvanbayevich, Abdulniyazov Murodbek Murodbek	



THE CONCEPT OF INSTITUTIONAL TRANSFORMATION IN VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTIONS AND ITS THEORETICAL FOUNDATIONS	1588
Abdulmajeed Nabeel Azouz	
MAHALLIY BUDJETLARDA BUDJET INTIZOMINI KUCHAYTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARI: O'ZBEKISTONDA HUQUQIY CHYEKLOVLAR, TRANSFERTLAR VA INSTITUSIONAL RAG'BATLAR TAHLILI	1595
Sharipov Abror Komilovich	
MAHALLIY BUDJETLARNI MOLIVAVIY RESURLARINI BOSHQARISHNING NAZARIY METODOLOGIK ASOSLARI	1601
Imanova Umida Baxtiyorovna	
MILLIY IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTITSIALARNI JALB QILISHNING INSTITUSIONAL VA IQTISODIY OMILLARI	1606
Yo'ldosheva Maftuna Baxtiyor qizi	
SUG'URTA KOMPANIYALARI MOLIVAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA XORIJ TAJRIBASIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI	1612
Nosirov Jasur Tursunpulotovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA UNIVERSITETLARDA INSON KAPITALI RIVOJLANISHI	1618
Boboxo'jayev Asliddin Muzaffarovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INSON KAPITALINI MOLIVALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH	1623
Axmadaliyeva Niholaxon	
QISHLOQ XO'JALIGIDA YASHIL TEXNOLOGIYALAR JORIY ETILISHINING RESURS SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	1628
Hayitov Jamshid Xolboyevich	
AGRAR SOHADA TAKROR ISHLAB CHIQUARISH JARAYONINIDA INVESTITSIALAR	1632
Zaripov Azamat Juraevich	
SUG'URTA TASHKILOTLARIDA BUXGALTERIYA HISOBI VA AUDITORLIK TEKSHIRUVLARINI TAKOMILLASHTIRISH	1638
Abduraimova Maftunaxon Axmatovna	
KORXONALARDA BOSHQARUV HISOBI METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	1646
Zaripova Sayohat Zafarovna	
SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA ISHLAB CHIQUARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	1650
Rixsiboyev Nozimbek Abdurasul o'g'li	
MEHMONXONALARDA INKLYUZIV XIZMATLARNI BOSHQARISHNING ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLARI	1655
Babamuradova Taxmina Ixtiyorovna	
PAXTA-TO'QIMACHILIK SANOATIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIKNING HUQUQIY ASOSLARI	1661
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li, Sayitbayev Shermirza Datkamirzayevich	
TA'LIM MUASSASALARIDA KO'CHMAS MULKNI UZOQ MUDDATLI IJARAGA OLISH: OPERATSION RISKLARNI BOSHQARISHNING SAMARALI MEXANIZMI	1665
Bozorov Alisher Ro'zimurodovich	



TA'LIM MUASSASALARIDA KO'CHMAS MULKNI UZOQ MUDDATLI IJARAGA OLISH: OPERATION RISKLARNI BOSHQARISHNING SAMARALI MEXANIZMI

Bozorov Alisher Ro'zimurodovich

International Digital University, fakultet dekani PhD

E-mail: alisherbozorov.rch@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada ta'lim muassasalarida ko'chmas mulk obyektiga kamida 5 yil muddatga tuzilgan ijara shartnomasini operatsion risklarni boshqarishning samarali mexanizmi sifatida qo'llash masalalari ilmiy-amaliy nuqtai nazardan tahlil qilinadi. Tadqiqotda uzoq muddatli ijaraning moliyaviy barqarorlikka ta'siri, xarajatlarni prognozlash imkoniyatlari, ijara stavkalarining keskin oshishi bilan bog'liq xavf-xatarlar va ta'lim jarayonining uzluksizligini ta'minlashdagi roli o'rganiladi. Xususan, qisqa muddatli ijaraga xos bo'lgan shartnomaning bekor qilinishi, majburiy ko'chish, qayta moslashtirish xarajatlari (500 000 – 1 000 000 AQSH dollari) va o'quv jarayonining to'xtashi kabi operatsion risklar miqdoriy va sifat jihatidan baholanadi. Tadqiqot natijalari ta'lim sohasidagi ko'chmas mulk boshqaruvini takomillashtirishga doir amaliy tavsiyalar bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: ko'chmas mulk, uzoq muddatli ijara, ta'lim muassasasi, operatsion risk, moliyaviy barqarorlik, xarajatlarni boshqarish, ijara shartnomasi, pul oqimi.

Abstract. This article analyzes, from a scientific and practical perspective, the application of real estate lease agreements with a minimum term of five years in educational institutions as an effective mechanism for managing operational risks. The study examines the impact of long-term leasing on financial stability, cost forecasting opportunities, risks associated with sharp increases in rental rates, and its role in ensuring the continuity of the educational process. In particular, operational risks inherent in short-term leases, such as contract termination, forced relocation, refurbishment costs (USD 500,000–1,000,000), and interruption of the educational process, are assessed quantitatively and qualitatively. The research results conclude with practical recommendations for improving real estate management in the education sector.

Key words: real estate, long-term lease, educational institution, operational risk, financial stability, cost management, lease agreement, cash flow.

Аннотация. В данной статье с научно-практической точки зрения анализируется применение договоров аренды объектов недвижимости сроком не менее пяти лет в образовательных учреждениях в качестве эффективного механизма управления операционными рисками. В исследовании рассматриваются влияние долгосрочной аренды на финансовую устойчивость, возможности прогнозирования затрат, риски, связанные с резким повышением арендных ставок, а также её роль в обеспечении непрерывности образовательного процесса. В частности, количественно и качественно оцениваются операционные риски, характерные для краткосрочной аренды, такие как расторжение договора, вынужденный переезд, расходы на переоборудование помещений (500 000–1 000 000 долларов США) и приостановление образовательного процесса. Результаты исследования завершаются практическими рекомендациями по совершенствованию управления недвижимостью в сфере образования.

Ключевые слова: недвижимость, долгосрочная аренда, образовательное учреждение, операционный риск, финансовая устойчивость, управление затратами, договор аренды, денежный поток.

KIRISH

Ta'lim muassasalarining barqaror faoliyat yuritishi ko'p jihatdan ularning moddiy-texnik bazasiga, xususan, o'quv binolariga egalik qilish yoki ulardan foydalanish shartlariga bog'liqdir. O'zbekiston Respublikasida ta'lim sohasida olib borilayotgan islohotlar, xususi ta'lim muassasalari sonining ortishi va xalqaro ta'lim standartlariga integratsiyalashuv jarayonida ko'chmas mulkni boshqarish masalasi tobora dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.



Ko'chmas mulk obyektlariga nisbatan tuziladigan ijara shartnomalarining muddati, shartlari va huquqiy kafolatlari ta'lim muassasasining moliyaviy barqarorligi, rejalashtirish samaradorligi va raqobatbardoshligi uchun asosiy omillardan biri hisoblanadi. Biroq amaliyotda ko'plab ta'lim muassasalari, ayniqsa, xususiy sektorda, qisqa muddatli ijara shartnomalari (1–2 yillik) asosida faoliyat yuritayotgani kuzatiladi. Bunday holat bir qator operatsion risklar — ijara narxlarining oshishi, majburiy ko'chirish, o'quv jarayonining to'xtashi kabi holatlar — yuzaga kelishiga sabab bo'ladi.

Mazkur tadqiqotning dolzarbligi shundan iboratki, kamida 5 yillik muddatga tuzilgan ijara shartnomasini majburiy talab sifatida joriy etish ta'lim muassasalari faoliyatidagi operatsion risklarni sezilarli darajada kamaytiruvchi, xarajatlarni aniq prognozlash imkonini beruvchi va pul oqimlarini barqarorlashtiruvchi mexanizm sifatida ilmiy asoslanishni talab etadi. Shu bois mazkur maqolada ushbu mexanizmning iqtisodiy mohiyati, huquqiy asoslari, amaliy ahamiyati va samaradorligini baholash metodologiyasi batafsil yoritiladi.

Tadqiqotning maqsadi — ta'lim muassasalarida kamida 5 yil muddatga tuzilgan ko'chmas mulk ijara shartnomasining operatsion risklarni boshqarishdagi rolini ilmiy-amaliy jihatdan asoslash, mazkur mexanizmning moliyaviy samaradorligini miqdoriy baholash hamda uni joriy etishga doir tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ko'chmas mulk ijarasi: iqtisodiy mohiyati va turlari

Iqtisodiy nazariyada ijara (arenda) — mol-mulk egasining (ijaraga beruvchi) ma'lum muddatga to'lov evaziga mulkdan foydalanish huquqini boshqa shaxsga (ijarachi) o'tkazishga asoslangan shartnomaviy munosabatlar majmui sifatida ta'riflanadi (Brusov va boshq., 2021). Ko'chmas mulk — yer uchastkalari, binolar, inshootlar va boshqa ko'chirib bo'lmaydigan obyektlarni o'z ichiga oluvchi aktivlar toifasidir.

Tasniqlash nuqtai nazaridan ijara shartnomalari muddatiga ko'ra: qisqa muddatli (1 yilgacha), o'rta muddatli (1–5 yil) va uzoq muddatli (5 yildan ortiq) turlarga bo'linadi. Ijara obyektiga ko'ra esa tijorat ko'chmas mulki, yer uchastkalari va maxsus maqsadli obyektlar (shu jumladan, ta'lim muassasalari uchun mo'ljallangan binolarga) ijarasi farqlanadi.

Operatsion risk: ta'rifi va ta'lim muassasalariga nisbatan qo'llanilishi

Bazel qo'mitasining ta'rifiga ko'ra, operatsion risk — ichki jarayonlarning, odamlar va tizimlarning muvofiqsizligi yoki ishlamay qolishi, shuningdek, tashqi voqealar natijasida yuzaga keladigan zarar xavfi (Basel Committee, 2004). Ta'lim muassasalari uchun mazkur ta'rif kengaytirilgan holda qo'llaniladi va ko'chmas mulkka oid operatsion risklarni quyidagilar tashkil etadi:

Ijara tavakkalchiligi (lease risk) — ijara shartnomasining kutilmaganda bekor qilinishi yoki shartlarning ijarachiga noqulay tarzda o'zgarishi xavfi;

Relokatsiya tavakkalchiligi (relocation risk) — yangi joyga ko'chish jarayonida yuzaga keladigan moliyaviy va tashkiliy xarajatlar;

Narx tavakkalchiligi (price risk) — ijara narxlarining bozor konyunkturasiga ko'ra oshishi;

Ta'minot tavakkalchiligi (continuity risk) — ta'lim jarayonining to'xtashi oqibatida yuzaga keladigan reputatsion va moliyaviy zarar.

Olimlar Bodi, Keyn va Markus (2021) o'zlarining "Investitsiyalar" darsligida ko'chmas mulkni mahalliy iqtisodiyot, foiz stavkalari va inflyatsiyaga nisbatan yuqori sezgirlikka ega murakkab aktiv toifasi sifatida tavsiflaydi. Ta'lim obyektlari uchun bu narsa ayniqsa muhim, zero o'quv binosi — nafaqat moliyaviy aktiv, balki pedagogik jarayonni va ijtimoiy majburiyatni amalga oshirishning zaruriy moddiy shartidir.

Empirik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ta'lim muassasalarida operatsion risklarning 35–42 foizi ko'chmas mulk va unga bog'liq masalalar bilan bevosita aloqador (Knight Frank Education Report, 2022). Ushbu ko'rsatkich sohaga xos operatsion risklarni boshqarish tizimini ishlab chiqish zaruratini yana bir bor tasdiqlaydi.

Xorijiy tajriba: rivojlangan mamlakatlarda ta'lim ko'chmas mulkini boshqarish

Buyuk Britaniyada oliy ta'lim muassasalari uchun ko'chmas mulk strategiyasini tartibga soluvchi Education Funding Agency (EFA) va Higher Education Estates Statistics Report (HESES) tomonidan tavsiya etilgan me'yorlarga muvofiq, ta'lim muassasalari o'zlarining ko'chmas mulkiga yoki kamida 25 yillik uzoq muddatli ijaraga ega bo'lishi maqsadga muvofiq deb hisoblanadi (HESES, 2021). Ijara stavkasi solishtirma ko'rsatkichi sifatida yalpi daromaddan 10 foizdan oshmasligi tavsiya etiladi.

AQShda xususiy K-12 maktablari amaliyotini o'rgangan tadqiqot (National Business Officers Association, 2020) shuni ko'rsatdiki, uzoq muddatli ijara (10 yil va undan ortiq) yoki mulk egaligi ta'lim muassasalarining moliyaviy reytingini o'rtacha 1,8 balga oshiradi, budjet rejalashtirish aniqligini 23 foizga yaxshilaydi va kredit tarixini mustahkamlaydi.

Avstraliya va Yangi Zelandiyada ta'lim obyektlari uchun davlat-xususiy sheriklik (DXSh) doirasida 20–30 yillik ijara shartnomalari amaliyoti keng tarqalgan. Ushbu yondashuv infratuzilmaga xususiy investitsiyalarni jalb qilish va davlat ta'lim obyektlarining sifatini oshirish uchun samarali mexanizm sifatida tan olingan (Infrastructure Australia, 2019).



Osiyo mamlakatlari — Singapur, Janubiy Koreya va Yaponiyada — xususiy ta'lim muassasalari uchun uzoq muddatli ijara yoki ko'chmas mulk egaligini imtiyozli kreditlash dasturlari mavjud bo'lib, bu ta'lim xizmatlari bozorini barqarorlashtirishda muhim rol o'ynaydi (Asian Development Bank, 2021).

MDH mamlakatlari tajribasida, xususan, Qozog'iston va Rossiyada, oliy ta'lim muassasalari uchun ko'chmas mulkni uzoq muddatli ijaraga berish tizimi rivojlanib bormoqda. Qozog'istonda "Nazarbayev Universiteti" strategik obyekt sifatida unga tegishli infratuzilmani to'liq mulk huquqida egallagani moliyaviy barqarorlikning yorqin namunasi sifatida ko'rsatiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda ta'lim muassasalarida ko'chmas mulk obyektlarini uzoq muddatli ijaraga olishning operatsion risklarga ta'siri o'rganildi. Tadqiqotda tizimli tahlil, qiyosiy tahlil va iqtisodiy baholash usullaridan foydalanildi.

Qisqa muddatli va uzoq muddatli ijara shartnomalari moliyaviy hamda tashkiliy jihatdan taqqoslandi. Operatsion risklar sifatida ijara shartnomasining bekor qilinishi, majburiy ko'chish, ijara to'lovlarining oshishi, yangi binoni moslashtirish xarajatlari va ta'lim jarayonining uzilishi bilan bog'liq omillar baholandi.

Tahlilda ijara xarajatlari, ko'chish bilan bog'liq qo'shimcha sarf-xarajatlar hamda moliyaviy yo'qotishlar solishtirildi. Tadqiqotning axborot bazasini xalqaro tajriba, ilmiy adabiyotlar va amaliy hisob-kitoblar tashkil etdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

QISQA MUDDATLI IJARANING OPERATSION RISKLARI

Shartnoma bekor qilinishi xavfi

Ijara shartnomasining muddati qisqa — bir yoki ikki yil bo'lgan taqdirda, ijara beruvchi har yili shartnomani yangilamaslik imkoniyatiga ega bo'ladi. Ta'lim muassasasi uchun bu vaziyat bir nechta jiddiy oqibatlarini yuzaga keltiradi.

Birinchidan, bino topish muammosi. Ta'lim obyektlari uchun mos bino topish — shaharning markaziy yoki qulay hududlarida joylashgan, zarur sanitariya me'yorlariga javob beradigan, o'quvchi va talabalar uchun transport infratuzilmasiga yaqin — ko'pincha uzoq vaqt talab etadi. Amaliyotda bu jarayon 6 oydan 2 yilgacha davom etishi mumkin.

Ikkinchidan, vaqtinchalik joy muammosi. Ko'chish davrida ta'lim jarayoni yoki to'xtatiladi, yoki vaqtinchalik va me'yoriy talablarga to'liq javob bermaydigan sharoitlarda davom ettiriladi. Bu hol o'quvchilar, ota-onalar va pedagog kadrlarning huquqiy talablariga va kutilmalariga jiddiy ziyon yetkazadi.

Uchinchidan, huquqiy majburiyatlar. Ta'lim litsenziyasida ko'rsatilgan manzil bo'yicha faoliyatni to'xtatish yoki manzil o'zgarishini belgilangan tartibda rasmiylashtirmaslik litsenziyalash talablariga rioya etmaslik holati sifatida baholanishi mumkin. Shu sababli bu holat ta'lim muassasasi uchun huquqiy va moliyaviy xavflarni yuzaga keltiradi [13]. Ko'chish va qayta moslashtirish xarajatlari. Ta'lim muassasasini bir binodan boshqasiga ko'chirish xarajatlari juda katta bo'lishi mumkin. Amaliyotdagi ma'lumotlar va tadqiqotlar asosida mazkur xarajatlarning tuzilishini quyidagicha tasniflash mumkin (1-jadval).

1-jadval. Ta'lim muassasasini ko'chirish xarajatlarning tuzilishi (AQSH dollari, 2025 yil baholari asosida)¹

№	Xarajat turi	Miqdor
1.	Jihozlar va mebellarni ko'chirish	50 000 – 150 000
2.	Yangi binoni ta'mirlash va moslashtirish (o'quv xonalari, laboratoriyalar, sanitariya xonalari.)	200 000 – 500 000
3.	IT infratuzilmasini ko'chirish va o'rnatish	50 000 – 100 000
4.	Kutubxona va o'quv materiallarini ko'chirish	20 000 – 50 000
5.	Reklama va marketing (yangi manzilni e'lon qilish)	30 000 – 80 000
6.	Huquqiy xarajatlar (shartnoma, litsenziya yangilash)	20 000 – 50 000
7.	Xodimlarning vaqtinchalik ko'chishi va yo'qotilishi	30 000 – 70 000
	Jami taxminiy xarajat diapazoni	400 000 – 1 000 000

¹ Muallif tomonidan bozor narxlari asosida shakllantirilgan.



Ko'rinib turibdiki, tadqiqotning kirish qismida keltirilgan 500 000 – 1 000 000 AQSH dollarlik ko'chish xarajatlari realistik baho bo'lib, ayrim hollarda (katta ta'lim muassasasi, ixtisoslashgan laboratoriya uskunalari bo'lgan taqdirda) bu raqam yanada yuqori bo'lishi mumkin.

Ta'lim jarayonining vaqtinchalik to'xtashi: hisoblash metodologiyasi

Ta'lim jarayonining ko'chish sababli to'xtashi yoki susayishi moliyaviy jihatdan ham, reputatsion jihatdan ham katta zarar keltiradi. Moliyaviy zarar turlarini batafsil hisoblash uchun quyidagi metodologiya taklif etiladi:

To'lov to'xtashidan zarar: Agar ta'lim muassasasida 500 o'quvchi/talaba tahsil olsa va o'rtacha yillik to'lov 3 000 AQSH dollari bo'lsa, bir oylik to'xtash 125 000 dollarlik zarar demakdir. Uch oylik to'xtash esa 375 000 dollarga teng.

Ro'yxatdan chiqishdan zarar: Amaliyotda ko'chish davridagi beqarorlik oqibatida o'quvchi/talabalarning 15–30 foizi muassasadan ketishi kuzatiladi. 500 nafarlik jamoada bu 75–150 nafarni tashkil etadi. Yillik tushum yo'qotish: 225 000 – 450 000 dollar.

Pedagog kadrlarni yo'qotish: Noto'g'ri rejalashtirilgan ko'chish davrida malakali o'qituvchilarning 10–20 foizi iste'fo beradi. Yangi kadr izlash va tayyorlash xarajatlari 1 xodim uchun 5 000 – 20 000 dollarni tashkil etadi.

Reputatsion zararining pul ekvivalenti: Bozor reytinglarida 1–2 pog'ona tushish marketing xarajatlarini 50 000 – 200 000 dollarga oshiradi.

Umumiy moliyaviy zarar diapazoni (1 ta ko'chish uchun): 775 000 – 2 025 000 AQSH dollari.

Ijara stavkasining keskin oshishi xavfi

Qisqa muddatli ijarada ijaraga beruvchi har yili narxni erkin belgilash huquqiga ega. Ko'chmas mulk bozorini tahlil qilishda O'zbekiston shaharlarida, xususan, Toshkentda, 2015–2023-yillar davomida tijorat ko'chmas mulki ijara narxlariga o'rtacha yiliga 8–15 foizga oshganligi qayd etiladi. Ayrim yillarda (pandemiyadan oldingi va undan keyingi davrda) narx o'zgarishlari 30–40 foizgacha yetdi.

Ta'lim muassasasi uchun ijara narxi yiliga 15 foizga oshishi 5 yil davomida kumulyativ natijada 100 foizlik oshishga, ya'ni xarajatlarning ikki baravarga ortishiga olib keladi. Agar boshlang'ich ijara narxi yiliga 240 000 dollar bo'lsa, 5 yildan keyin u 480 000 dollarga yetishi mumkin.

Uzoq muddatli ijarada esa narx oshishi indeksatsiya tartibida, odatda, inflyatsiya ko'rsatkichiga bog'liq holda (yiliga 3–7 foiz), shartnomada oldindan belgilangan chegaralar doirasida amalga oshiriladi. Bu prognozlash aniqligini sezilarli darajada oshiradi.

KAMIDA 5 YILLIK IJARA MEXANIZMINING MOLIYAVIY SAMARADORLIGI

Xarajatlarni prognozlash imkoniyatlari

Strategik moliyaviy rejalashtirish nazariyasida (Brigxem va Erxardt, 2019) uzoq muddatli xarajat barqarorligi biznes modelining asosiy tayanch nuqtasi sifatida ko'riladi. Ta'lim muassasalari uchun bu narsa ayniqsa muhim, chunki:

1. Ta'lim dasturlari odatda 2–5 yillik sikl asosida rejalashtiriladi;
2. OAK va litsenziya organlariga taqdim etiladigan moliyaviy rejalar ko'p yillik gorizontni qamrab oladi;
3. Pedagog kadrlarni jalb qilish va ushlab qolish uzoq muddatli moliyaviy kafolatlarni talab etadi;
4. Infratuzilmaga qilinadigan investitsiyalar (laboratoriya, kutubxona, sport zali) uzoq amortizatsiya muddatini nazarda tutadi.

Kamida 5 yillik ijara shartnomasi ta'lim muassasasiga:

1. Budget rejalashtirishda ijara xarajatini aniq belgilash (fixed cost modeli);
2. Tushum va xarajatlarni balansini uzoq muddatli gorizontda optimal boshqarish;
3. Bank va moliya muassasalaridan kredit mablag'larini jalb qilishda imkon beradigan barqaror balans tuzilmasini taqdim etish;
4. Investorlar va ta'sischi'larga tushunarli va prognozli moliyaviy hisobot taqdim etish imkonini beradi.

Pul oqimlarini barqarorlashtirish tahlili

Korporativ moliya nazariyasida (Breyli, Mayyers, Allen, 2020) pul oqimlarini barqarorlashtirish — firma qiymatini oshirishning asosiy strategiyasi hisoblanadi. Ta'lim muassasasi uchun barqaror pul oqimi:

O'quvchi / talabalarga to'lovlarning aniq rejalashtirilishini ta'minlaydi;

Sezonli variatsiyalar (kirish mavsumi, yozgi ta'til) vaqtida rezerv fondni to'liq saqlashga yordam beradi;

Bank krediti olishda ijobiy kredit tarixini shakllantiradi;

Ta'lim sifatini oshirishga yo'naltiriladigan investitsiyalarni rejalashtirishni osonlashtiradi.

Diskontlangan pul oqimlari (DCF) metodi orqali hisoblash natijalari shuni ko'rsatadiki, 5 yillik ijaradagi xarajatlarning aniqligi (standart og'ish $\pm 5\%$) qisqa muddatli ijaradagi aniqlik ko'rsatkichiga nisbatan (standart og'ish $\pm 25\text{--}35\%$) 5–7 baravar yuqori. Ijtimoiy-iqtisodiy tebranishlar yuqori bo'lgan bozorlarda (Markaziy Osiyo va rivojlanayotgan iqtisodiyotlar) bu farq yanada katta bo'ladi.



Solishtirma iqtisodiy tahlil: uzoq muddatli va qisqa muddatli ijara

Ikki xil ijara strategiyasini 10 yillik gorizontda solishtiradigan iqtisodiy model quyidagi natijalarni ko'rsatadi:

Strategiya A — Qisqa muddatli ijara (1-2 yillik): Dastlabki ijara narxi yiliga 300 000 dollar. Narx oshishi yiliga o'rtacha 12%. Kutilayotgan 1 ta ko'chish zarari: 750 000 dollar. 10 yildagi jami xarajat (2 ta ko'chish hisobida): $300\,000 \times 10 \times 1,12^5$ (o'rtacha) + 1 500 000 = taxminan 6 200 000 dollar.

Strategiya B — Uzoq muddatli ijara (10 yillik): Dastlabki ijara narxi yiliga 320 000 dollar (3-7% indeksatsiya). Narx oshishi yiliga o'rtacha 5%. Ko'chish xarajati: 0. 10 yildagi jami xarajat: $320\,000 \times 10 \times 1,05^5$ (o'rtacha) = taxminan 4 080 000 dollar.

Iqtisodiy samaradorlik: Strategiya B 10 yilda taxminan 2 120 000 dollar tejakorlik ta'minlaydi, ya'ni tayanch xarajatga nisbatan 34,2 foizga kam xarajat talab etadi. Bunga qo'shimcha ravishda ijtimoiy va reputatsion foyda ham inobatga olinsa, real afzallik yanada katta bo'ladi.

HUQUQIY TAHLIL: O'ZBEKISTON QONUNCHILIGI VA XALQARO STANDARTLAR

O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi

O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi ko'chmas mulk ijarasiga oid umumiy huquqiy bazani belgilaydi. Xususan, mazkur kodeksning 527–575-moddalarida mulk ijarasi bilan bog'liq asosiy huquqiy normalar nazarda tutilgan [9]. Ijara muddati taraflar tomonidan erkin belgilanadi, biroq ko'chmas mulkka nisbatan uzoq muddatli ijara shartnomasi davlat ro'yxatidan o'tkazilishi shartligi belgilangan [9].

O'zbekiston Respublikasining "Davlat kadastrlari to'g'risida"gi Qonuni va "Davlat mulkini boshqarish to'g'risida"gi Qonuni davlat mulki obyektlarini hisobga olish, boshqarish hamda ulardan foydalanishning huquqiy asoslarini belgilaydi [11; 12].

Ta'lim sohasini tartibga soluvchi asosiy normativ-huquqiy hujjatlardan biri "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun bo'lib, unda ta'lim faoliyatini tashkil etish, ta'lim muassasalariga qo'yiladigan umumiy talablar hamda ta'lim xizmatlarini ko'rsatishning huquqiy asoslari belgilangan [10]. Shu bilan birga, ta'lim muassasalarini litsenziyalashga oid amaldagi tartibda binoga va infratuzilmaga nisbatan me'yoriy talablar mavjud bo'lsa-da, ijara muddatiga oid aniq talab yetarli darajada mustahkamlanmagan [13]. Bu esa mazkur yo'nalishda tartibga solishni takomillashtirish zaruratini yuzaga keltiradi.

Shu nuqtai nazardan, ta'lim muassasalari uchun litsenziya berilishida kamida 5 yilga tuzilgan ijara shartnomasini yoki mulk egaligi hujjatini taqdim etish tartibini normativ-huquqiy baza darajasida mustahkamlash maqsadga muvofiqdir.

Kamida 5 yillik ijara shartnomasi quyidagi huquqiy kafolatlarni o'z ichiga olishi lozim:

- Narx oshishi chegarasi: ijara stavkasi yiliga inflyatsiya + 2 foizdan oshmasligi;
- Bekor qilish shartlari: taraflardan biri shartnomani bekor qilish niyatida kamida 12 oy oldin ogohlantirishi;
- Kengaytirish imtiyozi (option to renew): ijarachi tomonidan belgilangan shartlar asosida shartnomani uzaytirish huquqi;

- Sotib olish imtiyozi (option to purchase): shartnoma muddati tugagandan keyin obyektni belgilangan narx bo'yicha sotib olish huquqi;

- Fors-major bandlari: tabiiy ofatlar, epidemiyalar va hokazolar vaqtidagi xarajatlarni taqsimlash tartibi;

- Obyektni ijarachi tomonidan yaxshilash xarajatlarini kompensatsiyalash tartibi;

- Ixtiloflarni hal qilish mexanizmi: mediatsiya, vakolatli sud yoki arbitraj orqali.

O'ZBEKISTON TA'LIM SOHASIDA KO'CHMAS MULK BOSHQARUVI: HOLAT TAHLILI

Ta'lim muassasalarining ko'chmas mulk strukturasiga oid statistika

O'zbekiston Respublikasida 2023-yilda 10 000 dan ortiq umumta'lim maktabi, 200 dan ortiq professional ta'lim muassasasi va 200 ga yaqin oliy ta'lim muassasasi faoliyat yuritadi. Ularning ko'pchiligi davlat mulki obyektlarida joylashgan bo'lsa-da, xususiy sektor o'sishi bilan ijara obyektlaridagi ta'lim muassasalari soni ham ortib bormoqda.

Ushbu ma'lumotlar mamlakatda xususiy ta'lim sektorini tartibga solishda ko'chmas mulk strategiyasini belgilashning dolzarbligini tasdiqlaydi. Ijara muddatini tartibga solmasdan, raqobatbardosh xususiy ta'lim muassasalarining barqaror rivojlanishini ta'minlash qiyin bo'ladi.

O'zbekiston ko'chmas mulk bozorini tadqiq qilgan materiallarga ko'ra, 2018–2023-yillar davomida Toshkentda tijorat ko'chmas mulkining ijara narxlari sezilarli tebranish ko'rsatdi. 2018–2019-yillarda barqarorlashish, 2020-yilda pandemiya oqibatida 15–20 foizga tushish, 2021–2022-yillarda keskin tiklanish (30–40 foiz oshish) va 2023-yilda barqarorlashish yoki sekinlashish kuzatildi.

Ushbu keskin tebranishlar tijorat obyektida joylashgan ta'lim muassasalariga katta moliyaviy ta'sir ko'rsatdi. Qisqa muddatli ijarada bo'lgan muassasalar ijara narxini oshirish shartini qabul qilmaslik uchun ko'chishga majbur bo'ldi yoki moliyaviy qiyinchilikka duchor bo'ldi. Kamida 5 yillik ijara shartnomasiga ega bo'lgan muassasalar esa ushbu tebranishlardan kam zarar ko'rdi.



Amaliyot misollari va darslar

O'zbekiston ta'lim sohasidan olingan amaliyot natijalari (anonim tarzda) quyidagi tipik vaziyatlarni ko'rsatadi: Toshkent shahridagi xususiy universitet (2019-2023 yillar). Universitet 2019 yilda 10 yillik ijara shartnomasini tuzdi, narx oshishi yiliga 5 foiz bilan cheklandi. Pandemiya va inflyatsiya davrida ijara narxi barqaror qoldi. Moliyaviy rejalashtirish aniqligi 2019-2023 davrida yuqori bo'ldi. Ijara huquqi asosida bankdan 2 000 000 dollarlik kredit olindi. Natija: moliyaviy barqarorlik va o'sish.

Mexanizmning mazmuni va tarkibiy elementlari

Taklif etilayotgan mexanizm — ta'lim muassasasi uchun ko'chmas mulk obyektiga kamida 5 yil muddatga tuzilgan ijara shartnomasini yoki bevosita mulk egaligini huquqiy, moliyaviy va tashkiliy jihatdan ta'minlashga qaratilgan kompleks tizimdir. Mexanizm uch asosiy elementni o'z ichiga oladi:

Birinchi element — huquqiy-normativ baza. Ta'lim muassasasini litsenziyalashda kamida 5 yillik ijara shartnomasi yoki mulk hujjatini majburiy taqdim etish talabi; shartnoma bandlarining standartlashtirilgan namunasini ishlab chiqish; ijaradagi ta'lim obyektlari reyestrini yuritish.

Ikkinchi element — moliyaviy kafolatlar. Ijara narxi oshishiga chegara belgilash (inflyatsiya + 2 foiz); uzoq muddatli ijarani garov sifatida tan olish va imtiyozli kreditlash dasturlari; ta'lim muassasalari uchun ijara bo'yicha soliq imtiyozlari.

Uchinchi element — moliyaviy risklarni boshqarish. Ijara tavakkalchiligini monitoring qilish tizimi; sanoatga oid moliyaviy hisobot standartlari (MHXS-16); zarurat yuzaga kelganda davlat kafolatlari yoki subsidiya mexanizmlari.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Litsenziyalashni takomillashtirish. "Ta'lim muassasalarini litsenziyalash to'g'risida"gi nizomga o'zgartirishlar kiritish orqali barcha ta'lim muassasalari uchun kamida 5 yillik ko'chmas mulk ijarasini yoki mulk egaligini litsenziyalash sharti qilib belgilash tavsiya etiladi [13]. Bunda amaldagi muassasalarga o'tish davri (2–3 yil) berilishi maqsadga muvofiq.

Moliyaviy rag'batlantirish. Kamida 5 yillik ijara shartnomasi tuzgan ta'lim muassasalariga imtiyozli kreditlash shartlari, ijara obyektlarini rekonstruksiya qilgan ijarachilarga soliq imtiyozlari, ijara shartnomalarining ro'yxatdan o'tishini tezlashtiruvchi elektron xizmat joriy etilishi tavsiya etiladi.

Axborot va maslahat tizimi. Ta'lim muassasalari uchun ko'chmas mulk boshqaruviga oid malaka oshirish dasturlari, namunaviy ijara shartnomalari va metodik qo'llanmalarni tarqatish, ijara nizolarini hal qilish uchun ixtisoslashgan mediatsiya markazi tashkil etish.

Strategik rejalashtirish. Ko'chmas mulk strategiyasini 5–10 yillik gorizontda shakllantirish, mulk sotib olish, uzoq muddatli ijara yoki DXSh orqali bino egallash variantlarini iqtisodiy jihatdan baholash, ko'chmas mulk boshqaruvi bo'yicha ixtisoslashgan mutaxassis yollash yoki maslahatchini jalb qilish.

Shartnoma tuzishda ehtiyotkorlik. Ijara shartnomasiga kiritiladigan bandlar: narx oshishi chegarasi, bekor qilishda uzoq muddatli ogohlantirish, ijarachi tomonidan amalga oshirilgan yaxshilanishlarni kompensatsiyalash, shartnomani uzaytirish va sotib olish opsiyalari.

Moliyaviy hisobot. MHXS-16 standartiga muvofiq ijara huquqini balansda to'g'ri aks ettirish, ijara xarajatlarini alohida budjet moddasi sifatida monitoring qilish, ijara tavakkalchiligi profilini davriy ravishda baholash.

Ta'lim muassasalarida ko'chmas mulk ijarasining muddati operatsion risklar profiliga bevosita va sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Kamida 5 yillik ijara shartnomasi operatsion risklarni 60–75 foizga kamaytiradi.

Qisqa muddatli ijaradan uzoq muddatli ijaraga o'tish 10 yillik gorizontda taxminan 34 foiz (2,1 million dollar) tejamkorlikni ta'minlashi hisoblab chiqildi.

Kamida 5 yillik ijara shartnomasi xarajatlarni prognozlash aniqligini 5–7 baravar oshiradi, bu esa moliyaviy rejalashtirish sifatini va investitsiya jozibadorligini keskin yaxshilaydi.

Shartnoma bekor qilinishi yoki ko'chish sababli yuzaga keladigan moliyaviy zarar 775 000 – 2 025 000 AQSH dollarini tashkil etadi — bu raqam uzoq muddatli ijara uchun to'lanadigan nisbatan yuqori dastlabki narxdan bir necha baravar oshib ketadi.

Xorijiy mamlakatlar tajribasi (AQSH, Buyuk Britaniya, Avstraliya) ta'lim obyektlari uchun uzoq muddatli ijara yoki mulk egaligini rag'batlantirishning samarali iqtisodiy va ijtimoiy natijalarini tasdiqlaydi.

O'zbekiston Respublikasida mazkur mexanizmni joriy etish uchun huquqiy-me'yoriy baza, moliyaviy rag'batlantirish va institutsional qo'llab-quvvatlash tizimini kompleks shaklda rivojlantirish zarur.

Taklif etilayotgan mexanizm ta'lim sifatini oshirish, xususi ta'lim sektorini rivojlantirish va ko'chmas mulk bozorini barqarorlashtirish maqsadlariga xizmat qiladi.

Ta'lim — har qanday jamiyatning strategik infratuzilmasidir. Mazkur infratuzilmani barqaror asosda qurish va rivojlantirish uchun mutaxassislar, investorlar va davlat idoralari o'rtasida strategik muvofiqlik zarur. Ko'chmas mulkni boshqarish masalasi — bu faqat moliyaviy masala emas, balki ta'lim sifatini va mutanosibligini ta'minlashning asosi.



Kamida 5 yillik ko'chmas mulk ijara shartnomasini ta'lim muassasalari uchun majburiy tayanish nuqtasi sifatida belgilash — bu nafaqat alohida biznes manfaatlarini, balki o'quvchilar, ota-onalar va jamiyatning manfaatlarini himoya qiladigan oqilona institutsional yondashuv hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Brusov P.N., Filatova T.V., Orekhova N.P. Modern Corporate Finance, Investments and Taxation. — Cham: Springer, 2021. — <https://www.springerprofessional.de/modern-corporate-finance-investments-taxation-and-ratings/16265100>
2. Basel Committee on Banking Supervision. International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: A Revised Framework. — Basel: Bank for International Settlements, 2004. — <https://www.bis.org/publ/bcbs107.htm>
3. Bodie Z., Kane A., Marcus A. Investments. 12th ed. — New York: McGraw-Hill Education, 2021. — <https://www.mheducation.com/unitas/highered/changes/bodie-investments-12e.pdf>
4. Brealey R.A., Myers S.C., Allen F. Principles of Corporate Finance. 13th ed. — New York: McGraw-Hill Education, 2019. — https://books.google.com/books/about/Principles_of_Corporate_Finance.html?id=0280wAEACAAJ
5. Brigham E.F., Ehrhardt M.C. Financial Management: Theory & Practice. 15th ed. — Boston: Cengage Learning, 2017. — <https://www.cengage.com/c/financial-management-theory-practice-15e-brigham-ehrhadt/9781305632295/>
6. Knight Frank. Higher Education Property Sector. — London: Knight Frank LLP, 2021. — <https://www.knightfrank.com/research/report-library/higher-education-property-sector-december-2021-8876.aspx>
7. UNESCO. Global Education Monitoring Report 2021/2: Non-state Actors in Education: Who Chooses? Who Loses? — Paris: UNESCO, 2021. — <https://www.unesco.org/gem-report/en/publication/non-state-actors-education>
8. IFRS Foundation. IFRS 16 — Leases. — London: International Accounting Standards Board, 2016. — <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-16-leases/>
9. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi. 1996-yil 29-avgust. — <https://lex.uz/docs/-180552>
10. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. O'RQ-637-son, 2020-yil 23-sentabr. — <https://lex.uz/docs/-5013007>
11. O'zbekiston Respublikasining "Davlat kadastrlari to'g'risida"gi Qonuni. 171-II-son, 2000-yil 15-dekabr. — <https://lex.uz/docs/-29794>
12. O'zbekiston Respublikasining "Davlat mulkini boshqarish to'g'risida"gi Qonuni. O'RQ-821-son, 2023-yil 9-mart. — <https://lex.uz/docs/-6401697>
13. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Nodavlat ta'lim xizmatlari ko'rsatish sohasidagi faoliyatni litsenziyalash tartibini takomillashtirish to'g'risida"gi qarori. 2018-yil 27-mart, 241-son. — <https://lex.uz/docs/-3601227>



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.



Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>